

**AR RAHNU : PENERIMAAN DALAM KALANGAN USAHAWAN
PERUSAHAAN KECIL DAN SEDERHANA (PKS)**

MALIANI BINTI MOHAMAD

**SARJANA SAINS (PENGURUSAN)
UNIVERSITI UTARA MALAYSIA
JUN 2014**

**AR RAHNU : PENERIMAAN DALAM KALANGAN
USAHAWAN PERUSAHAAN KECIL DAN SEDERHANA
(PKS)**

**Kertas projek sarjana ini diserahkan kepada Kolej Perniagaan sebagai
memenuhi sebahagian daripada keperluan untuk penganugerahan**

Ijazah Sarjana Sains (Pengurusan)

Universiti Utara Malaysia

Disediakan oleh:

MALIANI BINTI MOHAMAD

KEBENARAN UNTUK KEGUNAAN

Kertas Projek ini dikemukakan sebagai memenuhi keperluan pengijazahan program Sarjana Universiti Utara Malaysia (UUM). Saya bersetuju membenarkan pihak perpustakaan Universiti Utara Malaysia mempamerkannya sebagai bahan rujukan. Saya juga bersetuju bahawa sebarang bentuk salinan sama ada secara keseluruhan atau sebahagian daripada kertas projek ini yang bertujuan akademik adalah dibenarkan dengan kebenaran penyelia kertas projek atau Dekan Othman Yeop Abdullah Graduate School of Business. Sebarang bentuk salinan dan cetakan bagi tujuan komersil adalah dilarang sama sekali tanpa kebenaran bertulis penyelidik. Pernyataan rujukan kepada penulis dan Universiti Utara Malaysia perlu dinyatakan sebarang rujukan dibuat ke atas projek ini.

Kebenaran untuk menyalin atau menggunakan tesis ini sama ada secara keseluruhan atau sebahagian daripadanya hendaklah dipohon melalui :

Dekan

Othman Yeop Abdullah Graduate School of Business

Universiti Utara Malaysia (UUM)

06010 Sintok

Kedah Darul Aman

ABSTRAK

Penyelidikan ini dilakukan untuk mengkaji faktor-faktor penerimaan Skim Ar Rahu dalam kalangan usahawan Perusahaan Kecil dan Sederhana (PKS) di negeri Kedah Darul Aman. Penyelidikan ini juga untuk mengenalpasti jumlah usahawan PKS yang pernah menggunakan Skim Ar Rahu dalam sampel populasi yang terlibat. Faktor-faktor penerimaan Skim Ar Rahu ini di adaptasi dan diubahsuai daripada model ARSAM (*Ar Rahu Shop Acceptance Model*). Kajian ini di jalankan di daerah-daerah dan pekan kecil yang mempunyai ramai golongan peniaga kecil yang terdiri daripada usahawan mikro iaitu bermula di Universiti Utara Malaysia, Sintok, Changlun, Napoh, Jitra dan Baling, Kedah. Kaedah persampelan secara rawak digunakan dalam kajian ini. Data yang telah dikumpulkan melalui borang soal selidik yang diedarkan dianalisis menggunakan program *Statistical Package for Social Science (SPSS)* v.19. Ujian-ujian yang digunakan dalam kajian ini adalah Analisis Deskriptif, Ujian Kekerapan, Ujian Min dan Korelasi Pearson, Berdasarkan data yang diperolehi, analisis dijalankan dan mendapati bahawa enam faktor penerimaan Skim Ar Rahu yang dikaji iaitu Pengetahuan Syariah, Perkhidmatan dan Layanan Kakitangan, Aset yang Disandarkan, Sistem Harga, Lokasi dan Pengiklanan mempunyai hubungan yang signifikan dengan Penerimaan Skim Ar Rahu.

ABSTRACT

The purpose of this study is to analyze the factors that affecting the acceptance of the Ar Rahnun Scheme among the Entrepreneurs of Small and Medium Enterprise (SME) in the state of Kedah Darul Aman. This study is also to examine the total of SME entrepreneurs experiencing the pawn transaction using the Ar Rahnun Scheme in the population sample involved. The acceptance factors of Ar Rahnun Scheme was adopted and modified from the ARSAM (Ar Rahnun Shop Acceptance Model). This research was conducted in the district and small town where the business activities centered and many entrepreneurs could be found which including the micro enterprises. The areas of research are including Universiti Utara Malaysia, Sintok, Changlun, Napoh, Jitra and Baling, Kedah. The method of collecting the data was by distributing the questionnaires randomly to the respondents. By using the *Statistical Package for Social Science* (SPSS) v.19 the questionnaires collected was analysed through the test of Descriptive Analysis, Frequency Analysis, Min Test and Pearson Correlation. According to the collected data and analysis, found that all the six factors which namely as Syariah View, Customer Service, Pledge Asset, Price System, Location and Advertisement are related and significant to the Acceptance of Ar Rahnun Scheme among the SME entrepreneurs.

PENGHARGAAN

Assalamualaikum dan Salam Sejahtera

Syukur ke hadrat Allah SWT kerana dengan izinNya, saya dapat menyiapkan kajian ini walaupun dalam masa yang singkat dan tuntutan masa menjalankan tanggungjawab dan komitmen terhadap rumahtangga, suami dan anak-anak.

Alhamdulillah....

Ribuan terima kasih yang pertamanya buat pensyarah yang saya hormati, Prof Madya Dr.Azizi Abu Bakar yang telah membimbing saya dan sudi meluangkan masa untuk memberi tunjuk ajar, idea dan pendapat dalam membantu saya menyiapkan tugas bagi kajian ini.

Terima kasih buat suami, Mohd Baharizan bin Zainol yang memahami dan memberi sokongan fizikal membantu dan menemani saya semasa melakukan penyelidikan di luar, ibu bapa saya, Hj Mohamad bin Othman dan Hajjah Muhaini bt Ahmad, yang sentiasa tidak jemu menyokong walaupun dari jauh, adik beradik saya Nurul Elyani, Ahmad Khairul Ramzi dan Nurul Najwa, kawan-kawan serta teman seperjuangan yang terlibat secara tidak langsung berkongsi pendapat dan cadangan. Terima kasih diucapkan kepada para responden iaitu usahawan PKS yang terlibat dalam kajian ini, kepada Ketua Kedai Ar Rahnu cawangan Bank Rakyat Changlun, Puan Rofinaz Fadzil dan Encik Huzairi Hussain kerana meluangkan masa memberikan saya maklumat mengenai skim Ar Rahnu Bank Rakyat dan sedikit sebanyak perkongsian maklumat yang berguna dalam kajian ini.

Juga yang terakhir, buat kedua-dua anak saya yang tersayang, Mia Marissa dan Dzhariff Zaimad. Sesungguhnya masa yang berlalu tidak dapat diganti tetapi saya berharap agar mereka memahaminya satu hari nanti bahawa semangat dan kekuatan itu amat penting dalam meneruskan perjalanan hidup.

Saya sangat bersyukur dipermudahkan dalam melakukan penyelidikan dan berharap agar hasil kerja ini memberi manfaat kepada yang memerlukan untuk penyelidikan yang akan datang. Terima Kasih.

*Maliani Mohamad
Jun 2014*

SENARAI KANDUNGAN

Halaman

KEBENARAN MERUJUK KERTAS PROJEK.....	ii
ABSTRAK.....	iii
ABSTRACT.....	iv
PENGHARGAAN.....	v
SENARAI KANDUNGAN.....	vi
SENARAI JADUAL.....	x
SENARAI GAMBARAJAH.....	xii

BAB PERTAMA : PENDAHULUAN

1.1	Pengenalan.....	1
1.2	Latarbelakang Kajian.....	4
1.3	Penyataan Masalah.....	10
1.4	Persoalan Kajian.....	16
1.5	Objektif Kajian.....	17
1.6	Hipotesis Kajian.....	18
1.7	Model Kajian.....	20
1.8	Kepentingan Kajian.....	21
1.9	Skop dan Limitasi Kajian.....	22

BAB KEDUA : ULASAN KARYA

2.1	Pengenalan.....	23
2.2	Skim Ar Rahnu.....	27
2.2.1	Latarbelakang Skim Ar Rahnu.....	29
2.2.2	Rukun Gadaian.....	31

2.2.3	Prinsip-Prinsip Syariah Dalam Skim Ar Rahnū.....	31
2.2.4	Transaksi Gadaian Di Pusat-Pusat Ar Rahnū Berbanding Kedai Pajak Gadai Konvensional.....	33
2.3	Skim Ar Rahnū Bank Rakyat.....	34
2.4	Usahawan Perusahaan Kecil Dan Sederhana(PKS).....	39
2.4.1	Definasi.....	40
2.4.2	Kajian Mengenai Usahawan PKS.....	43
2.5	Peranan Skim Ar Rahnū Terhadap Usahawan PKS.....	45
2.6	Penerimaan Skim Ar Rahnū Di Kalangan Usahawan PKS.....	47
2.6.1	Konsep Penerimaan.....	47
2.6.2	Faktor-Faktor Penerimaan.....	48
2.6.3	Kajian Lepas Tentang Skim Ar Rahnū.....	55
2.7	Kerangka Teori.....	59

BAB KETIGA : METODOLOGI KAJIAN

3.1	Pengenalan.....	61
3.2	Kerangka Kerja Penyelidikan.....	61
3.3	Rekabentuk Penyelidikan.....	62
3.3.1	Kaedah Penyelidikan.....	62
3.3.2	Unit Analisis.....	63
3.3.3	Populasi Dan Kaedah Persampelan.....	63
3.4	Data Analisis.....	65
3.4.1	Data Primer.....	65
3.4.2	Data Sekunder.....	66
3.5	Instrumen Kajian.....	66
3.5.1	Bahagian A : Profil Peribadi	67

3.5.2	Bahagian B: Faktor-Faktor Penerimaan Ar Rahnu.....	67
3.5.3	Bahagian C : Penerimaan Skim Ar Rahnu.....	68
3.6	Analisis Kebolehpercayaan Instrumen.....	69
3.7	Penganalisan Data.....	70
3.8	Rumusan.....	72

BAB KEEMPAT: HASIL KAJIAN

4.1	Pengenalan.....	73
4.2	Analisis Umum Pengumpulan Data.....	74
4.3	Analisis Kekekapan Data	74
4.3.1	Analisis Kekekapan Demografi Responden.....	80
4.4	Ujian Min.....	80
4.4.1	Tahap Penerimaan Skim Ar Rahnu Dan Faktor-Faktor Yang Mempengaruhi.....	80
4.4.2	Hubungan Korelasi Antara Pembolehubah.....	81
4.4.3	Ujian Deskriptif.....	88

BAB KELIMA: KESIMPULAN DAN CADANGAN

5.1	Pengenalan.....	95
5.2	Kesimpulan Kajian.....	96
5.2.1	Pencapaian Objektif.....	96
5.2.2	Pencapaian Hipotesis.....	98
5.3	Cadangan.....	98

RUJUKAN DAN BIBLIOGRAFI

SENARAI LAMPIRAN :

LAMPIRAN A Statistik Usahawan

LAMPIRAN B Borang Kaji Selidik

LAMPIRAN C Analisis Kajian

SENARAI JADUAL

Jadual	Tajuk Jadual	Halaman
2.1	Senarai Bank Yang Menawarkan Skim Mikro Kredit	24
3.1	Pemantauan Saiz Sampel Berdasarkan Populasi	65
3.2	Bilangan Sub Soalan Mengikut Pembolehubah Tidak Bersandar	68
3.3	Kebolehpercayaan Instrumen Soal Selidik	69
3.4	Tafsiran Pekali Korelasi r Oleh Mcburney (2001)	71
4.1	Taburan Responden Berdasarkan Demografi	75
4.2	Ujian Min Faktor Penerimaan Skim Ar Rahnun Dan Tahap Penerimaan Skim Ar Rahnun Di Kalangan Usahawan PKS	80
4.3	Tafsiran Umum Korelasi	81
4.4	Hubungan Antara Penerimaan Skim Ar Rahnun Dengan Pengetahuan Syariah	82
4.5	Hubungan Antara Penerimaan Skim Ar Rahnun Dengan Perkhidmatan Dan Layanan Kakitangan	83
4.6	Hubungan Antara Penerimaan Skim Ar Rahnun Dengan Aset Yang Disandarkan	84
4.7	Hubungan Antara Penerimaan Skim Ar Rahnun Dengan Sistem Harga	85
4.8	Hubungan Antara Penerimaan Skim Ar Rahnun Dengan Lokasi	86
4.9	Hubungan Antara Penerimaan Skim Ar Rahnun Dengan Pengiklanan	87

4.10	Penerimaan Skim Ar Rahn	88
4.11	Jumlah Dan Peratusan Pengguna Skim Ar Rahn Bank Rakyat	89

SENARAI GAMBARAJAH

Gambarajah	Halaman
1.1 Kerangka Faktor-Faktor Yang Mempengaruhi Penerimaan Skim Ar Rahnun Di Kalangan Usahawan PKS Di Negeri Kedah	20
2.1 Taburan PKS Mengikut Negeri Tahun 2010	43
4.1 Tujuan Ar Rahnun Mengikut Pengalaman Responden	91
4.2 Tahap Penerimaan Skim Ar Rahnun Mengikut Umur	92
4.3 Tahap Penerimaan Skim Ar Rahnun Mengikut Status Perkahwinan	93

BAB PERTAMA

PENDAHULUAN

1.1 Pengenalan

“Dan Allah menghalalkan jual beli iaitu perniagaan (al-Bay’) dan mengharamkan riba”

Terjemahan surah Al-Baqarah : 275

Berdasarkan terjemahan surah Al-Baqarah di atas, Allah SWT telah menetapkan bahawa perniagaan merupakan urusan jual beli yang halal dan merupakan sumber rezeki utama di dunia namun aktiviti jual beli tersebut mestilah bebas daripada unsur riba’ atau faedah. Islam adalah satu agama yang lengkap dan menyeluruh, bukan sahaja dari sudut agama sahaja malah ilmunya merangkumi politik, ekonomi, kewangan, sosial dan seluruh kehidupan di muka bumi ini (Muhammad Syafi’ I Antonio, 2002).

Bank berteraskan syariah melalui perkembangan di Malaysia atas dasar kesedaran masyarakat tentang kebaikan dan manfaat yang didapati daripada ajaran Islam dan Al Quran jika dibandingkan dengan sistem kewangan konvensional. Sistem Perbankan Islam di Malaysia telah diperkenalkan pada tahun 1983 melalui penubuhan rasmi Bank Islam Malaysia Berhad (BIMB) di bawah Akta Bank Islam 1983. Penubuhan Bank Islam ini merupakan inisiatif dan langkah yang bijak oleh pihak kerajaan dalam

The contents of
the thesis is for
internal user
only

BIBLIOGRAFI DAN RUJUKAN

- Abd. Ghafar and Nor Zakiah (1997), "Pawnshop As An Instrument Of Microenterprise Credit In Malaysia", *International Journal of Social Economics* 24, v. 11, Emerald Group Publishing limited, hh. 1343-1352.
- Abu al-Fadl Jamal al-Din Muhammad b. Mukarram al-Ansari b. Manzur (1994), *Lisan al- 'Arab*, j. 13, c.3. Beirut: Dar Sadir.
- Ahmad, S. A. B., Mansor, N., & Nadiah, A. N. (2012). Customer Acceptance on Islamic Pawn Broking: A Malaysian Case. *Interdisciplinary Journal of Contemporary Research in Business*, 3(10), 748-763.
- Ali, N. M., & M.Nor, N. M. (Eds.). (1991). *Ekonomi Wang & Urusan Bank* (Vol. ISBN 983-62-2157-3): Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Amin, H., Chong, R., Dahlan, H., & Supinah, R. (2007). An Ar-Rahnu Shop Acceptance Model (ARSAM). *Labuan E-Journal of Muamalat and Society*, 1(1), 88-101.
- Azila Abdul Razak, F. M., Mohd Yahya Mohd Hussin, Suraini Mohd Rhouse, Emilda Hashim. (2013). Peranan Institusi Pajak Gadai Islam dalam Pembangunan Sosio-Ekonomi. *PROSIDING PERKEM VIII, JILID 3 (2013) 1352 – 1363, ISSN: 2231-962X*.
- Banci Ekonomi 2011, Profil Perusahaan Kecil dan Sederhana, JABATAN PERANGKAAAN MALAYSIA ISBN 978-983-9044-67-6
- Bank Kerjasama Rakyat (Bank Rakyat) website: <http://www.bankrakyat.com.my>.
- BERNAMA. (2013). Definisi baharu PKS diperkenal, *Utusan Malaysia (M) Bhd*.
- Bhatt, P. and Sinnakkannu, J., (2008), Ar-Rahnu (Islamic Pawning Broking) Opportunities and Challenges in Malaysia, 6th International Islamic Finance Conference 2008 Peer Reviewed Paper. <http://www.philadelphia.edu>. [28 November 2010] Brazell, J.D. et al, (2006). The No-Choice Option and Dual Response Choice Designs, *Marketing Letters* 17 (4), 255-268
- Elsefy, H. (2007). *Islamic Finance A comparative Jurisprudential Study* (Vol. ISBN 983-100-420-5): University of Malaya Press.
- Hamed, A. B. (2005). *Keusahawanan & Pengurusan Perniagaan* (Vol. ISBN 983-3282-23-7): UUM.

Hashim, M. K. (Ed.). (2005). *Small and Medium-Sized Enterprises* (Vol. ISBN 98303282-22-9): UUM.

Ismail, A. G. (2010). *Money Islamic Banks & the Real Economy* (2010 ed. Vol. ISBN-13 : 978-981-4281-68-3): UKM.

Kamus Dewan Bahasa dan Pustaka Edisi 2012

Moha Asri Hj Abdullah (1991), *Pembangunan Industri Kecil dan Sederhana*, Utusan Publication and Distribution Sdn. Bhd., Kuala Lumpur.

Mohd Rafi Yaacob, Ghazali Ahmad, Mohamed Dahlan Ibrahim (2012), *Developing a Customers' Oriented Ar-Rahnu (Islamic Pawn Broking) Model for Cooperatives in Microfinancing in Malaysia*, PROCEEDING The 13th Malaysia Indonesia Conference on Economics, Management and Accounting (MIICEMA) 2012

Mohammed Obaidullah & Hajah Salma Haji Abdul Latiff (2008) *ISLAMIC FINANCE FOR MICRO AND MEDIUM ENTERPRISES* Islamic Research & Training Institute Islamic Development Bank Centre for Islamic Banking, Finance and Management Universiti Brunei Darussalam

Mohammed, N., Daud, N. M. M., & Sanusi, N. A. (2005). Analisis skim Ar-Rahnu: Satu kajian perbandingan dengan pajak gadai konvensional. Prosiding Seminar Kewangan dan Ekonomi Islam: Pengukuhan dan Transformasi Ekonomi dan Kewangan Islam, 29-30 Ogos, Esset-Bangi, Selangor Darul Ehsan, Malaysia.

Muhammad Saiful Islami Mohd Taher, S. A. Y., Norridzwan Abidin. (2010). Prinsip Al Rahn Sebagai Asas Pelaksanaan Skim Pajak Gadai Islam di Malaysia. *Voice of Academia, Vol 5, No.1 2010*.

Nor, A. M. (2011). *Keberkesanan Skim Pinjaman Tekun Nasional Terhadap Perkembangan Perusahaan Kecil dan Sederhana (PKS) : Satu Kajian di Daerhah Yan, Kedah*. Ijazah Sarjana UUM, Kedah.

Norudin Mansor, S. A. Bashir Ahmad, Semanat Abu Bakar & Irwan Ismail (2013), *A Demographic Analysis on Customer Acceptance towards Islamic Pawn Broking in Malaysia*, Universiti Teknologi MARA Terengganu ISSN Asian Social Science; Vol. 10, No. 2; 2014 1911-2017 E-ISSN 1911-2025

Osman, P.M.D.M.H.b.M (2007). *Faktor-faktor yang mempengaruhi kejayaan usahawan kredit mikro di negeri Johor* VOT 75002, Universiti Teknologi Malaysia

Osman Haji Sabran (2001), *Urus niaga Al-Qard Al-Hasan dalam pinjaman tanpa*

- Parasuraman, A., Zeithaml, V. A., & Berry, L. L. (1985). A Conceptual Model of Service Quality and Its Implications for Future Research. *Journal of Marketing*, 49, 41-50. <http://dx.doi.org/10.2307/1251430>
- Razak, A. A. (2008). Malaysian Practice of Ar-Rahnu scheme: Trends and development, 1-10.
- Salleh, I. M. (1989). *Industri-Industri Kecil* (Vol. ISBN 983-9617-01-X): AMK Interaksi Sdn. Bhd.
- Shamsiah Mohamad (1995), “Akta Pemegang Pajakgadai 1972 : Suatu Analisa Dari Perspektif Islam”, *Jurnal Syariah*, j. 3 (2), Fakulti Syariah, Akademi Pengajian Islam, Universiti Malaya, hh. 277-284.
- Sheikh Othman bin Sheikh Salim *et al.* (1991), *Kamus Dewan Edisi Baru*, c. 2. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Sidek Mohd Noah (2002), *Reka Bentuk Penyelidikan : Falsafah, Teori Dan Praktis*. Serdang: Penerbit Universiti Putra Malaysia.
- Suriani Sulong (2001), “Ar-Rahn : Teori Dan Amalannya Di Bank Rakyat” (Kertas Projek, Fakulti Syariah, Akademi Pengajian Islam, Universiti Malaya).
- Sekaran, U., & Bougie, R. (2010). *Research Methods for Business: A Skill Building Approach*(5th ed.). John Wiley & Sons, West Sussex, United Kingdom.
- SALAMON, H. (2009). PERKEMBANGAN PASARAN MODAL ISLAM DALAM PEMBANGUNAN EKONOMI NEGARA. *Jurnal Teknologi, Universiti Teknologi Malaysia*(50(E) Jun 2009), 1–10.
- Taher, M. S. I. M., & Shafiai, M. H. M. (2008). Faktor Penerimaan Pelanggan Terhadap Skim Ar Rahnu di Kedai Ar-Rahnu, Bank Rakyat, Alor Setar, Kedah. [Islamic Economics and Finance Research Group]. *Working Paper in Islamic Economics and Finance No. 0812*.
- Yusof, A. A. (2000). *Usahawan dan Keusahawanan Satu Penilaian* (Vol. ISBN 983-9236-56-3): Practice Hall.